

Kursplan

Nämnden för utbildningsvetenskap
Institutionen för kulturvetenskaper

1BPÄ02 Bildpedagogik I - inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 30
högskolepoäng

Art Education I - orientation upper secondary school, 30 credits

Huvudområde

Bild

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap praktisk-estetiska ämnen

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för kulturvetenskaper 2011-12-13

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2012

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Engelska B, Samhällskunskap A eller Samhällskunskap 1b / 1a1 +1a2. Samt godkänt antagningsprov.

Mål

Förväntade studieresultat för kursen som helhet

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- urskilja och redogöra för grundläggande drag i lärarprofessionen i förhållande till ämnet och ämnets didaktik
- identifiera och formulera ämnesdidaktiska frågeställningar i relation till de verksamhetsområden utbildningen förbereder för
- redogöra för bildspråkliga och bildkommunikativa teorier och synsätt
- tillämpa och behärska grundläggande tekniker i bildframställning
- beskriva och diskutera reflektionens och analysens betydelse i gestaltande processer
- tillämpa och behärska digitala medier som ett sätt att kommunicera och representera kunskap
- redogöra för grundläggande kunskaper inom områdena konst, media, design och arkitektur, ur samtida, historiska, kulturella och hållbarhetsperspektiv
- beskriva, analysera och tolka visuell kultur utifrån teorier om genus, mångfald, klass, etnicitet och hållbar utveckling
- skriva vetenskapligt på en grundläggande nivå om visuell kultur

DELKURS 1 Grundläggande ämneskunskaper och visuell kommunikation, 7,5 hp

Efter genomgången delkurs förväntas studenten kunna

- redogöra för och använda sig av semiotiska och bildkommunikativa teorier och synsätt
- redogöra för bildämnets utveckling
- redogöra för teorier om barns och ungdomars bildarbete och bildspråkliga utveckling
- reflektera kring och använda sig av det visuella språket som ett kommunikativt redskap i varierande tekniker och i olika medier, med hjälp av såväl manuella som digitala verktyg
- identifiera och i eget arbete tillämpa principer om visuell presentation och utställningsteknik
- dokumentera egen och annans bildkommunikativa lärprocess, även digitalt
- förstå och tillämpa metoder för reflektion över den egna bildprocessen.

DELKURS 2 Färg och form och pedagogisk tillämpning, 7,5 hp

Efter genomgången delkurs förväntas studenten kunna:

- tillämpa och behärska grundläggande tekniker i två- och tredimensionellt bildarbete, i såväl analoga som digitala tekniker
- omsätta och tillämpa bildspråkliga ämneskunskaper såväl pedagogiskt som i egen bildproduktion
- analysera, tolka och bedöma sina egna och andras bildarbeten
- beskriva och diskutera ämnesdidaktiska frågeställningar i relation till delkursens innehåll
- reflektera över aspekter på hållbar utveckling i samband med bildframställning

DELKURS 3 Bilddidaktik och visuellt tänkande, 7,5 hp

Efter genomgången delkurs förväntas studenten kunna:

- tillämpa och behärska grundläggande kunskaper i teckningslära och skissteknik
- generera och utveckla olika idéer med hjälp av eget skissarbete
- redogöra för det visuellas betydelse i ett kognitivt perspektiv
- redogöra för bildämnets styrdokument
- urskilja och värdera metoder och kriterier för bedömning inom bildämnet.

DELKURS 4 Visuell kultur, visuell representation, 7,5 hp

Efter genomgången delkurs förväntas studenten kunna:

- analysera, tolka och kritiskt granska bilder utifrån teorier om genus, mångfald, klass, etnicitet och hållbar utveckling
- redogöra för bildvetenskapliga och bildpedagogiska teorier
- analysera och omsätta bildvetenskapliga och bildpedagogiska teorier i visuella representationer
- redogöra för kunskaper om konst, media, design och arkitektur ur ett samtida, historiskt, kulturellt och hållbarhetsperspektiv
- problematisera visuell kultur ur ett mångkulturellt och interkulturellt perspektiv i gestaltande arbete
- skriva en text med vetenskaplig ansats på grundläggande nivå med korrekt referenshantering

Innehåll

Kursen tillämpar ett kreativt reflekterande arbetssätt, där teori, praktik, tekniskt kunnande och konstnärliga överväganden samverkar. Undervisningen lägger stor vikt vid utveckling av ett vetenskapligt och professionellt förhållningssätt som stärker studentens

professionella förmåga att reflektera över och handla på adekvata sätt i relation till elevens lärande och skolans uppdrag. Studenternas kunskapsutveckling och lärande kommer till uttryck i skriftlig och muntlig kommunikation. Kunskaper, förståelse, färdigheter och förmågor provas kontinuerligt utifrån utbildningens mål. Kursen består av fyra delkurser.

Delkurs 1 Grundläggande ämneskunskaper och visuell kommunikation 7,5 högskolepoäng

Delkursen innehåller följande moment:

- introduktion till skapande arbete
- bildsemiotik, bildanalys och kommunikationsteori
- text, bild och visuell gestaltning
- utställningsteknik
- bildämnet historia
- barns och ungdomars bildarbete och bildspråklig utveckling
- ämnesdidaktisk tillämpning
- metoder för reflektion över eget bildarbete
- metoder för dokumentation av bildarbete, med hjälp av såväl manuella som digitala verktyg

Delkurs 2 Färg och form och pedagogisk tillämpning 7,5 högskolepoäng

Delkursen innehåller följande moment:

- grundläggande färg- och formteori
- visuell komposition
- bildframställning i varierande tekniker med bestämda syften, i såväl analoga som digitala tekniker
- reflektion över aspekter på hållbar utveckling i samband med bildframställning
- ämnesdidaktisk tillämpning

Delkurs 3 Bilddidaktik och visuellt tänkande 7,5 högskolepoäng

Delkursen innehåller följande moment:

- bildens kognitiva betydelse och visuellt meningsskapande
- visuell perception
- skiss- och teckningslära
- grundskolans styrdokument för bildämnet
- bedömning av bildarbete
- Introduktion till professionen genom fältstudiedagar

Delkurs 4 Visuell kultur, visuell representation 7,5 högskolepoäng

Delkursen innehåller följande moment:

- bildanalys och bildtolkning utifrån teorier om genus, mångfald, klass, etnicitet och hållbar utveckling
- konst-, media- och designhistoria
- arkitektur och gestaltad miljö
- kulturbegreppet utifrån genus, mångfald, klass, etnicitet och hållbar utveckling
- interkulturella och mångkulturella perspektiv
- ämnesdidaktik
- vetenskapligt skrivande I - att skriva vetenskapligt

Alla undervisningsmoment är obligatoriska.

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, uppgifter och laborationer, såväl enskilt som i grupp. Genom fältstudier inom ämneskursen utvecklar studenten insikter och kunskaper om lärarprofessionen satt i relation till den undervisning kursen förbereder för.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursen examineras genom muntliga, skriftliga och gestaltande uppgifter, samt en enskild kursportfolιο, en sk. workbook. Bedömning görs utifrån följande parametrar: produktion, perception, reflektion, arbetsätt, didaktik och komplexitet. För betyget godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda.

För betyget VG på hela kursen skall studenten ha erhållit VG på minst tre av fyra delkurser. Oavsett examinationsform är det den enskilde studentens prestationer som bedöms och betygsätts.

Omtentamen på vissa moment kan endast erbjudas i samband med att kursen ges. I övrigt erbjuds omtentamen inom sex veckor (inom ramen för ordinarie terminstid) och antal tentamenstillfällen är begränsade till fem (Högskoleförordningen 6 kap 21 §).

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs och görs tillgänglig för studenter samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Övrigt

På kursen tas en obligatorisk avgift ut för förbrukningsmaterial.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Grundläggande ämneskunskaper och visuell kommunikation 7,5 hp

Obligatorisk litteratur:

Carlsson, Anders & Koppfeldt, Thomas. *Visuell retorik*. Malmö: Liber. Senaste upplagan.

Hansson, Hasse m fl. *Seendets språk*. Lund: Studentlitteratur. Valda delar. Senaste upplagan.

Obligatorisk didaktisk litteratur:

Löfstedt, Ulla, *Barns bildskapande: teoretiska perspektiv och didaktiska konsekvenser*. Jönköping: Jönköping Univ. Press. Senaste upplagan. 54 sidor.

Åsén, Gunnar, "Varför bild i skolan", i Lundgren, Ulf P. (red.) *Uttryck, intryck, avtryck: lärande, estetiska uttrycksformer och forskning*. Vetenskapsrådets rapportserie 4:2006 (sid 107-121), kan laddas ner från:

www.cm.se/webbshop_vr/pdf/Rapport%204.2006.pdf

Referenslitteratur:

Ander, JanErik. *Tredje språket*. Stockholm: Bokförlaget Arena. Senaste upplagan.

Aronsson, Karin. *Barns världar barns bilder*. Stockholm: Natur & Kultur. Senaste upplagan.

Bergström, Bo. *Effektiv visuell kommunikation*. Stockholm: Carlssons förlag. Senaste upplagan.

Bergström, Bo. *Bild och Budskap*. Stockholm: Carlssons förlag. Senaste upplagan.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Färg och form och pedagogisk tillämpning 7,5 hp

Obligatorisk litteratur:

Frid, Johan. *Intro Bild*. Malmö: Didacta förlag. Senaste upplagan.

Klarén, Ulf. *Vad är färg?* Stockholm: HLS Förlag. 87 sidor. Senaste upplagan.
Löfstedt, Ulla, *Barns bildskapande – teoretiska perspektiv och didaktiska konsekvenser*, Jönköping: Jönköping Univ. Press. Senaste upplagan, 54 sidor.

Referenslitteratur:

Edwards, Betty. *Om Färg*. Stockholm: Forum Bokförlag. Senaste upplagan.
Nilson, KarlGustaf. *Färglära*. Stockholm: Carlssons Bokförlag. Senaste upplagan.
Skoglund, Elisabeth. *Lusten att skapa*. Stockholm: Berg. Senaste upplagan.

Litteraturförteckning Delkurs 3 - Bilddidaktik och visuellt tänkande 7,5 hp

Obligatorisk litteratur:

Berefelt, Gunnar. *ABSe*. Stockholm: Centrum för barnkulturforskning vid Stockholms universitet. Senaste upplagan.
Fager, Lars *Visuellt Tänkande*. (kompendium)
Lindgren, Bengt & Nordström Gert Z. *Det kreativa ögat*. Lund: Studentlitteratur, Senaste upplagan, valda delar ca 90 sidor.

Obligatorisk didaktisk litteratur:

Skolverket, *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*.
www.skolverket.se Valda delar, ca 30 sidor.
Bild en samtalsguide om kunskap, arbetsätt och bedömning. Stockholm:
Myndigheten för skolutveckling. Finns i sin helhet på www.skolverket.se. 62 sidor.
Skolverket. *Kunskapsbedömning i skolan-praxis, begrepp, problem och
möjligheter*. Finns i sin helhet på www.skolverket.se 77 sidor.
Löfstedt, Ulla, *Barns bildskapande – teoretiska perspektiv och didaktiska
konsekvenser*, Jönköping: Jönköping Univ. Press. Senaste upplagan, 54 sidor.

Referenslitteratur:

AulinGråhamn, Lena & Thavenius, Jan. *Kultur och estetik i skolan*. Malmö: Malmö högskola, Lärarutbildningen. Senaste upplagan.
Birgestam, Pirjo. *Skapande Handling*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan.
Edwards, Betty. *Teckna med höger hjärnhalva*. Stockholm: Forum. Senaste upplagan.
Gärdenfors, Peter. *Fängslade information*. Stockholm: Natur & Kultur. Senaste upplagan.
Lindstrand, Fredrik & Selander, Staffan. *Estetiska läroprocesser*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan.
Märner, Anders & Örtengren, Hans. *En kulturskola för alla*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling. Kan läsas i sin helhet på libris.kb.se/bib/9523922. Senaste upplagan.
McKim, Robert. *Experiences in visual thinking*. Moston Mass.: PWS Publishing Company.(sid. 45-183)Senaste upplagan.

Litteraturförteckning Delkurs 4 - Visuell kultur, visuell representation 7,5 hp

Obligatorisk litteratur:

Burman, Greta. *Konsten i historien*. Stockholm: Natur & Kultur. Senaste upplagan.
Eriksson, Yvonne & Göthlund, Anette. *Möten med bilder*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan.
Lundahl, Mikela. *"Ursprung som myt". Samtidskonst för lärare och andra intresserade*. Stockholm: Lärarförbundets förlag. Senaste upplagan.

Didaktisk obligatorisk litteratur:

Löfstedt, Ulla, *Barns bildskapande – teoretiska perspektiv och didaktiska konsekvenser*. Jönköping: Jönköping Univ. Press. Senaste upplagan, 54 sidor.
Mason, R. "Celebrating Difference in Contemporary Art" 2006) in *Journal of Research in Art and Education*, 7 (1) pp 71-86.
Sparrman, Anna. *Barns visuella kulturer*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan. 192 sidor.
Stigmar, Martin, (red). *Reflektioner kring bild och lärande*. Växjö: Växjö universitet,

Institutionen för pedagogik. Senaste upplagan, valda delar. 10 sidor.

Referenslitteratur:

Björk, Cecilia, Nordling, Lars & Reppen, Laila. *Så byggdes staden. Stadsbyggnad, arkitektur, husbyggnad*. Stockholm: Svensk byggtjänst. Senaste upplagan.

Sahlström, Berit. *Bildförståelse inom och mellan kulturer*. Uppsala: Hallgren & Fallgren. Senaste upplagan.

Vihma, Susann (senaste upplagan). *Designhistoria en introduktion*. Stockholm: Raster.